

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és esztörtökön délelőtt. Kézfűzők; nem adatkak vízsa.	Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felelős szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadóulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 32 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilttér soronként 50 kr. Tűbbszöri hirdetéseknel engedmény
---	--	--	---	---

A mi politikánk.

I.

— Az egyházpolitikai küzdelem folytatása. —

(z) A kormány egyházpolitikája következtében a katolikus vallás igazainak védelmére eddig megtartott kath. nagygyűlések, a sopronitól kezdve egészen a pozsonyiig hatalmas lendületet adtak a magyarországi katolicizmus ügyének. A gyűlések szervezői és szónokai hazánk legjobbjai közé tartoznak, az ott elhangzott beszédek ismét felébresztették a kath. öüerzetet, a beszédek hatása alatt határtalan lelkesedésre ragadt ezernyi részvevők pedig üdvösebbnél üdvösebb határozati javaslatokat fogadtak el, mely javaslatok hatása ma már széles e hazában mindenütt látszik meg a katolikus polgárok magatartásában a liberális egyházpolitikával szemben.

Az egyházpolitikai küzdelmek egy része lezajlott s a kormány látszólagos győzelmével végződött. Néhány hét mulva kezdődik a küzdelem második része s Magyarország katolikusága ekkor be fogja bizonyítani, hogy Anteusként azzal, hogy a földet érintette, csak újabb erőt merített az újabb küzdelemre.

Mit tanultunk a kath. nagygyűléseken elhangzott beszédekből, mit vezér-férfiainknak más alkalmakkor, más helyeken tett nyilatkozataiból?

E beszédek, e nyilatkozatok minde- nek előtt szigoruan körülvonallazzák a mi politikánkat.

A politika, melyet a mienknek valunk, keresztény politika, katolikus politika, az erkölcsi szabadság politikája.

A talaj, a melyen állunk, ősi alkotmányunk. A pragmatika szankció és a 67-iki közjogi törvényhozás szerezte monarchikus államjogi kapcsolatban leljük állami és nemzeti létünk legfőbb biztosítékait. Ezeket megóvni és megszilárdítani a mi célunk, a mi feladatunk a liberális kormányrendszer törekvéseivel szemben.

Az állami és erkölcsi rendet csak a keresztény erkölcs alapján látjuk megvédhetőnek. Mi más, mint *keresztény kulturális haladást* nem kívánunk és nem is tartunk lehetségesnek.

A kath. egyház régi és újabb törvények és közgazgatási intézkedések által nem tevésthető le azon utról, melyen már csaknem kétezer év óta halad. A történelem folyamában nem egyszer voltunk kénytelenek a viszonyokkal megalkudni. Valahányszor akár a monarchia és annak elválaszthatatlansága, akár alkotmányunk függetlensége és törvényes önkormányzatunk a pártok vagy a hatalom tulkapásai által megsértettet: mindannyiszor a katolikus egyház közjogi neiyzetében, vallásunk szabadságában és önkormányzatában, sőt legújabbban hitelveinkben is megtámadtatott. Régibb és újabb törvényeink és közgazgatási intézkedéseink nyomát viselik ennek. De mi azért sohasem szüüntünk meg a monarchikus egység, állami függetlenségünk, alkotmányos szabadságunk és egyházunk sérthetlensége mellett állást foglalni, és ma is készek vagyunk ezekért küzdeni.

Nem szüüünk meg tehát a jelenlegi kormány és a liberális párt egyházpolitikai programját ellenezni, és ha mind ennek dacára oly törvények szentesítettének, melyek akár a polgári szabadsággal, akár a mi egyházunk szabadságával ellenkezének, ezeknek ugyan, a meddig ezt lelkiismeretünkkel megegyeztetethetjük, alávetjük magunkat, de azok megmátsídsát vagy eltörlését minden törvényes uton és minden alkotmányosan megengedett eszközökkel fogjuk szorgalmazni.

Ezen törekvésünk irányul nevezetesen a Csáky-féle rendelet s az országgyűlés két háza által megszavazott házassági törvény ellen.

Önkormányzatot, melyet az előbbi viszonyoknak megfelelőleg bírtunk, melyet a 48-iki törvényhozás részünkre is bizo-

sított, melyet a kath. kongresszus fogalmazott és életbeléptetni kért: csakia az egyház körében, illetőleg a püspöki kar vezetése s a katolikus hívek illetékes képviselőtének hozzájárulása mellett az apostoli király és a római szentszék jóváhagyásával lehet létrehozni s ezért a *kormány ez ügybe való önhatalmu beavatkozását határozottan ellenezzük.*

Követeljük mi is a magyar állam, a magyar és német nyelv minden irányban való érvényes ülését, követeljük, hogy e hazában minden fajú és nyelvü honpolgár az ország területi épségét, szerves egységet és a magyar nyelvet és művelődést, mint állam létünk elengedhetetlen kifejezését nemcsak hogy elfogadja és tiszteletben tartsa, hanem ehhez töle lehetőleg hozzá is járuljon. Mindazon által az e hazában tört foglalt más *nemzeti-ségek* nyelvének és kulturájának elnyomását nem helyeselhetjük, sőt követeljük, hogy az egyházban és iskolában azon nyelvel öjjenek, melylyel a nép ért s a melyen az Isten ígéje és a népnevelése a legsikeresebben terjeszthető és esz-közölhető.

— **Az alispáni kérdés.** Ki legyen Sárközy Aurél utódja Fejérmegye alispáni székében? Ez a kérdés csak az októberi kongregáción fog ugyan eldőlni, de azért a kormány, vagy egyes klikkek szolgálatában álló körök már most is élenken foglalokznak a választandó alispán személyével. A jelöltek sorában ma már több név szerepel. A főispánnak is van már saját külön jelöltje, s akadtak szervilis lelkek, a kik csak is a főispán jelöltjében látják Sárközy méltó utódját. Hogy ez a jelölt telivér liberális, az magától értetődik, valamint a közgazgatásunkban meghonosított korrupt rendszer következtében magától értetődik az is, hogy a vármegyei hivatalnokok a főispán jelöltje mellett agítálnak. Node ez főispánék dolga. A mi dolgunk, a mi köteleességünk odahatni, hogy végre valahára ismét megbízható katolikus választassék meg alispánnak. Eddig egymásután több nem katolikus alispánja volt vármegyénknek s főképen annak tulajdonítandó, hogy a liberalizmus a tulnyomóan katolikus Fejérmegyében annyira lábra kapott. A most folyó korteskedéssel szemben felhívjuk a vármegye közönségét arra, hogy nem a főispán választ.

hanem a megye kath. közönsége, ha keres, fog találni olyan jelöltet, a kinek katolicitásában teljesen meg lehet bízni, s hogy teljes erővel fog opponálni a vármegyeházból kiindult hivatalos korteskedésnek s prosszióznak.

Általános tanítási rendszerünk.

— „Az iskoláról a szülőknék.” —

(o) Hosszu idők tapasztalata foglat állást jelen — egész napon keresztül vitt — tanítási rendszerünk mellett. Helyességét vakmerőség nélkül alig-alig lehetne kétségbe vonni. De mert nehezen akad egy oly tökéletes intézmény, mely alól a körülmények nem képezhetnek kivételt s mert lehetetlen is oly korrekt általános rendszert képzelni, mely sokféle viszonyok között helyes kitérésnek rést nem enged, épp azért talán nem lesz felesleges, ha jelen tanítási rendszerünk multjával, melyhez délelőtti és délutáni fél-fél napos oktatás fűződik, a sajátos falusi és pusztai viszonyok szerint röviden foglalkozunk.

Es most, hogy az év küszöbén állunk, a közvéleményt egy kissé az iskolák felé fordítják, talán velem együtt fog elmélkedni a gyermekét szeretve fájtó szülő épp úgy, mint a tanúgy érdeklődő közönség azon része, kik a szegényebb sorsú szülők érdekei elől sem térnek ki.

Vessünk tehát figyelmes tekintetet a falusi és pusztai iskolákra s hozzuk vonatkozásba megfigyelésünk eredményét a dél-élelt és délután keresztül vitt fél-fél napos oktatás rendszerével.

Falun kevés és hiányosan felszerelt, de elég zsúfolt tantermeink vannak. A nagy beltelkekkel bíró házak szótnyujják a községet. Ugy, hogy ha az iskolák a központok vannak is — a mit kevés helyről lehet elmondani — mégis bizony a növendékek jó része 1 sőt 1½ kilométer távolságról jár az iskolába. Igaz ugyan, hogy emó körülmény, tekintettel a kétszeri feljárásához fűződő szabadmozgásra, jelen rendszerünk előnyét bizonyítja. Am de, ha egyet fordítunk a képen s ha figyelembe vesszük az őszi és tavaszi sáros időket, különösen a fekete földű Alföldön, a hol ilyenkor ugy szólván gőzzel kell dolgozni a gyermekeknek, hogy felérjen legalább is térdig sárosan az iskolában s ha nem feledkezzünk meg a téli havas időről, a mikor félóráról szólhatunk, míg kisebb gyermekeink elhatolhatnak az iskoláig: lehetetlen gondolkozóba nem esnünk a kétszeri feljárás felett. Annnyival is inkább, mi-

vel ez állapotban gyenge ruházatban mellet-nok keresztül a jó részben szegényebb szülők gyermekei, a kik már csak takarékosági szempontból is egyszer — reggel — jönnek fel és délután mennek hazá; egyhuzamban töltvén el a napot iskolában. Es vajjon ki nem tapasztalta ily viszonyok között a gyermekek betegeskedését?! Nem előmozdítja volt-e ily állapot a járványos betegségeknék?! Megfelelhetett-e az iskoláztatás azon kívánalmaknak, a melyet az szülők gyermeük egészségére érdekekben méltán követelhetnek?!

Nem célnk azt bizonyítgatni, hogy az egyhuzamban való tanítással, melyhez csak egyszeri feljárás fűződnek, minden járványt, betegséget kiküszöbölhetnénk. Hiszen, ha ezt lehetnének, feleslegessé válnék minden további okoskodás arra, hogy az egyhuzamban való tanítást jelen rendszerünk fölé emeljük. De hát, ha kiküszöbölni nem is, redukálni bizonyára fogja emez új rendszer a járványos állapotokat.

Avagy tekintünk meg a nyári hónapokat. Szegényebb sorsú szülők gyermekei képezik az iskolás gyermekek zömét, e körülményt sem szabad figyelmen kívül hagyni. A munkaidő elfoglalván a szülőket, az ebéd-hordás és a kisebbekre való felügyelet sok növendéket elvon a délutáni tanítás alól. Es — gy minden erőlködés dacára is, a méltányosság is megkövetelheti, hogy az iskola tekintetbe vegye ezen körülményeket.

S ha mindezeket hatványozottan tapasztaljuk a pusztai iskoláknék, ezekre bővöbben kitérni felesleges. Hogy azután mi kéként történhetnek ezen körülmények figyelembe vétele az iskola rovása nélkül, a felett komolyan gondolkodni nemcsak a nép-nevelők, de a szülőknék is kötelessége. Kereszük a módozatokat, talán sikerül a helyes utat megtalálni. Es e módozatok egyike az egyhuzamban való tanítás lehet, melyet a helyi viszonyok szerint még is honosíthatnánk. Határozottan kiemeljük a helyi viszonyokat. Hiszen neveléses is lenne ott is az egyhuzamban való tanítást, hol a fennálló rendszert megváltoztatni egyetlen körülmény sem szorgalmazza. De igenis ott, hol ennek előnye megdöntik a változtatás iránti agályainkat, érthetőlegnek látszanék csak azért ragaszkodni a fennálló rendszerhez mert emez új es szoktalan.

Ha a kérdés nem válik be az élet kívánalmainak, lo fog tűnni szépen, nyomtalanul. De, mert tapasztalatot meríthetünk belőle, megérdemli, hogy a kisérelet vele megtegyük. Ezzel tartozunk magunknak,

gyermekeinknek. Es mivel a fennálló körülmények szűlték létjogát az egyhuzamban való tanításnak, mig azok a nehéz körülmények kísérik iskolágyűnkék, addig a kérdés jövőjét is biztosíva láthatjuk. Vagy hát miért volna az, mi Pestmegyének eléggé rendezett tanúgyi viszonyai között — tényleg gyakorlatban van, hogy a tanai iskolák jó részében telen 9—12-ig, délután 1—3 óráig tart a tanítás. — Nem az egyhuzamban való tanítás előképét hozta-e ott be a kényszerűség?! Es ez a kényszerűség indít benünket is arra, hogy e kérdéssel foglalkozunk.

Lássuk tehát miként vihetnénk ezt keresztül egy es falusi s általában a pusztai iskoláknék.

A nélkül tehát, hogy a fél-fél napos rendszer helyességét megfelelő viszonyok mellett csak egy pillanatra is kétségbe vonhatnánk, foglaljuk röviden össze az egyhuzamban való tanítás iránt látható köteleységeinket is. A gyermekek szellemi megerősítése és kimerülése az, a mit ellene első sorban felhozhatunk! Vagy a mit egyekes előbb bátran megjegyezték, hogy képtelenség a fiatal lélekkel 4—5 órán át egyhuzamban káros visszahatás nélkül foglalkozni és hogy vétek elvonnai a gyermekeket azon kis szabad mozgástól mely a kétszeri feljárásához fűződik. No és hogy végezhető el a tananyag?

Térjünk ki röviden ezek mindegyikére.

(Egy befejező közlemény következik.)

BELFÖLD

— **Az egyházpolitikai harc.** A kormány az általa hirdetett egyházpolitikai béke harci előkészületeiről felhivatalos uton a következő fuerza bulletint közli:

Az ellenzék vezéreinek többször kifejezett reménye, hogy addig sikerülni fog az ellenzék pártokat egyesíteni, immár meghusítottnak tekinthető. Az ellenzék vezérei ma már arra a meggyőződésre jutottak (?), hogy a szabadelvű párt szétbomlasztása egyelőre keresztil nem vihető. (?) Ellenzék körökben, mint Bécsben, ismeretes (?), azon fáradoznak, hogy a förendiházban többséget szerezzenek a kormány többi egyházpolitikai javaslatainak megkülsítésára. Befolyásos magnások ugyanis abban a nézetben vannak, hogy miután a házasságjogi javaslat egyidejűleg terjesztendő szentesítés alá a gyermekek "vallásáról szóló törvényjavaslat, ily módon sikerülni fog közvetve a házasságjog,

TÁRCA.

EMLÉKKÖNYVBÉ.

Én részemről unnám
A nagy boldogságot,
Ilyet én senkinek
Sohsem is kívánok.

Nagy hévben a harmat
Elszáll, mint a pára,
S elhervad a róza
Tünde koronája.

Keser-édes gyönyör
A föld legszebb titka,
Fél baj, fél örömből
Összegabalitva.

Hogy mi fáj, az is még
Ndes élvét adjon,
S még az élv is szinte
Egy kissé hadd fájjon.

Az ilyen boldogság
Bárha nem káprázthat,
De legalább tartós
Édes megnyugvást ad.

Ilyen boldogságot
Kívánok te néked,

Gyönyörű fájdalmat,
S fájtó gyönyörűséget.

MARKOS GYULA.

EGY ÁLOM.

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárcája. —

Egy forró nyári nap délutánján eseresnyefé lombja alatt elszederdőttem. A mi lelkemet foglalkoztatja, ábrándos képzelet alakjában élt előttem. Emlékezetem vissza szállott a multba és képezeletem az ismeretlen jövőbe barangolt. Elvonnultak előttem azok alakjai, kik azt a pragmatika szankciót előkészítették és megerősítették, melynek védelme alatt Szent István országa az idő viharai között ma is fennáll: a katolikus Pázmány Péter, a Pálffyak s Eszterházyak, másfelől pedig a protestánsok és török, francia, svéd és német szövetségesek a Habsburgok ellen. Sirattam a sok versengést, az ország pusztulását, a sok tévedést és pártoskodást. . . .

Mult az idő. Más viszonyok, más alakok tüntek fel előttem. Széchenyi és az új idők horoszai, a kik akarva, nem akarva bevezették, előkészítették a 48-iki eseményeket és a jelen helyzetet. Láttam a tulzókat, Kossuthot a függetlenségnyilatkozattal és az eltemetett koronával. Majláthot és Deák Ferencet a fel-

irati párt élén, Telekit, Tisza uttórójót és magát Tisza Kálmánt a határozati párttal, a kiegyezés elleneseivel. Láttam, mint folytak III. Napoleonnal és a német protestantizmussal a titkos értekezletek. Láttam a katolicizmus nagy vereségét Königrätznél. Hallottam, mint reménykedtek ellenségeink, hogy a magyar maholnap magára marad s ekkor elpusztul. . . .

Végre ott találtam magamat Budán, a Mátyás templomban és az eskütéren. Hallgtam a király és nemzet közti ünnepélyos fogadalmat és lelkeim kímondhatatlan örömben uszott. Egy szebb jövőnek bájló hajnalát vártam: a megnyugvást, a kibékülést s ennek nyomán a nemzet igazi boldogulásihoz vezető haladást.

Akkor egy terembe vezettek aláros férfiak. Szokatlan, ismeretlen nevetek hallottam ott. Minél újabb keletű volt a magyarságuk, annál hangzatosabb volt a nevük, annál ríktőbb a lelkesedésük. Ott voltak a közjogi törvények és velők a pragmatika szankció és a hangzatos nevű és ríktőbb lelkesedéssű férfiak alkotmányos, törvényes módon tusakodtak a korona és nemzet ünnepélyes frige ellen. Még nem hittek a ténynek, még nem látták, hogy a monarchiát Isten keze még tartja.

Soká folyt így a szó, mig már tovább nem árnthatták sem magokat, sem másokat. Es végre megalkudtak. Aspirációk meg

városi tanács előterjesztése a közutak helyreállítására, a fogyasztási adó illetekre alkotott szabályrendelet, a városi levéltárba egy kisegítő alkalmazása, egy gőzfűrővel ellátott kőszülék beszerzése, a polgári leányiskolával kapcsolatosan egy női ipariskola felállítása, a város adósságai konvertálásának végelszámolása, a 665.000 ftos költsön kamat fizetési határpénzének megváltoztatása, a kőbor oigányok garázdálkodásainak megakadályozása tárgyában és Fogaras vármegye átirata egységes és szabadelvi választási törvény tárgyában.

Vesztett macska garázdálkodott a múlt napokban a Káloz községhez tartozó Hatvani puszán s egy macskán kívül megmarta Vass Ferencét és ennek 5 éves fiát Istvánt. A dühös macskát s a megmarta azonnal lebunkózták Vass Ferencét és fiát pedig gyógykezelés végett a budapesti Högyes intézetbe szállították.

Tűz Nádasd-Ladányban. Nádasd-Ladány községben a múlt vasárnap éjjel 11 órakor tűz keletkezett, mely a Nádasdy Tamás gróf tulajdonát képező Ilona-major szérűkertjében összerakott takarmányt teljesen elhamvasztotta.

Közegészség elleni kihágás. Mihály Józsefné és özv. Kósá Istvánné egészségellen huseledeleket árultak a piacon, de nem soká, mert a rendőrség megtudván a két asszony manipulációját mindkettőjüket megbírságotla.

Körözések. A Dunapontelen született 26 éves Lukács Aladár volt hadapród, utóljára huszárörmester okirathamisítást követett el. A budapesti törvényszék ezért felelősségre vonta, de Lukács még a végtárgyalás megtartása előtt megszökött. A törvényszék most körözi. Ugyancsak a budapesti törvényszék körözi a nyéki születésű 35 éves Laczai Sándornét szül. Kovács Mária, ki Budapestről, a hol szolgált, rablás elkövetése után megszökött. Lacinának egy földije, Barina Mária a hó 8-án a saárbogárdi vasutállomásnál a honnan Nyékre akarták toloncolni, megszökött A biai főszolgabíró ezért körözését rendelte el.

Tanulók a következő tanévre teljes ellátással felvétetnek, esetleg zongorában is oktatást nyerhetnek Liebhart János postatisztnél, Sz. Fejérvár, palotai-ut 48 szám.

Diákokat elfogad teljes ellátásra — Friesz József iskola-utca 2. szám.

TÁVIRATOK.

A pápa legújabb enciklikája.

Róma, aug. 25. (Ered. táv.) A pápa tegnap adta nyomtatásba a keleti keresztényekhez intézett terjedelmes enciklikáját, melyben felszólítja a keleti egyházakat, hogy a római katolikus egyház kobeolóba visszajöjjenek.

Egy ezred jubileuma.

Budapest, aug. 25. (Ered. táv.) Az Albrecht főherceg nevét viselő 44-ik gyalogezrednek már a kitűzött 150 éves jubileumi ünnepélyét holnapra halasztották. Albrecht és József főhercegek ma este érkeznek a pilis csabai táborba, hol az ezred jelenleg tartózkodik.

Betörés egy adóhivatalba.

Nagy-Kanisza, aug. 25. (Saját tudósítónktól.) Irt az éjjel hallatlan vakmerőséggel betörték az adóhivatalba s **24.000** frtot raboltak a felfeszített kasszából. A vakmerő rablás elkövetésével a rendőrség a szegedi csillagbörtönből romrög megszökött hírhedt **Karits** rabot gyanúsítják.

Az angol parlament.

London, aug. 25. (Ered. táv.) Az angol országgyűlés mindkét házának másfél-évi ülészsaka ma véget ért. Az alsó- és felsőház között az 1892-iki választások óta kifejldött éles harcok most már az egyes választókerületekben fognak folytatódni, a mennyiben az alsóháznak számos tagja heves agitációt fog megindítani a felsőház ellen.

(A lefolyt ülésszak történelmi nevezetességű Anglia jövőjére nézve. Nemcsak, hogy egyike a leghosszabbaknak, melyeket az angol országgyűlés a században megért, hanem olyan kérdések tárgyalattak az 1893. jan. 1-én megnyitott ülészsakban, melyek nagy változásokot hivatják előidézni Anglia közéletében. Az ülészsaknak a múlt évre eső részét csaknem kizárólag a Home-rule-bill tárgyalása töltötte be, melyet Gladstone miniszterelnök 1893. febr. 13-án terjesztett az alsóház elé. A törvényjavaslatnak második olvasása vagyis fűvitája apr. 21-én ért véget, szept. 1-én pedig utolsó olvasásában is szavazattal meg a bill. A felső ház a törvényjavaslatot már nyolc nappal utóbb óriási többséggel elvetette. A jelen évben pedig ugyancsak a felsőház lezavarta a száműzött ír bérlők érdekebea beterjesztett törvényjavaslatot s főleg a két szavazás okozta azt az ingerültséget, mely a kormányon levő liberális párt részéről a felsőház ellen uralkodik.)

A helyzet Szerbiában.

Belgrád, aug. 25. (Ered. táv.) A hivatalos lapok azon híreit, melyek szerint Nikolaje vic miniszterelnök és Milan ekirálly közötti differenciák léteznek, mérvadó oldalról határozottan demantálják. Hasonlóképen a mesék országába utasítják azon hírt, mintha Milan király ismét magához akarna ragadni a kormányhatalmat.

Különfélék.

A pápa Zola regényéről. Ricard, pápai prelátus aixi érseki helyettes feleletet írt Zola Emilnek nem rég megjelent s a Lourdesi eseményeket hamisan feltűntető „Lourdes” e. regényére. Rampolla biboros most levelet intézett hozzá, a melyben értesíti, hogy a pápa szívesen vette művét. Megjegyzi, hogy „Zola regénye nagy fájdalmat okozott a pápának, de Ricard megvédte a lábbal taposott igazságot.”

József főherceg honvédszázadosa. Csabán nagy részvét mellett temették el a napokban A chim Lajos honvédszázados. A megboldogult kedvence volt József főhercegnek, ki neki tavaly egy bravuros gyakorlata után saját arany óráját még a gyakorlótéren adta emlékül. A százados meg is hagyta, hogy családja mindig kegyelettel őrizze az ő katonai erőnyeinek ezt a fejedelmi elismerését.

A közös hadsereg új felügyelői. A Reichswehr írja: Vilmos főherceg halálával megüresedett tüzérségi főfelügyelői állás betöltése az ősi hadgyakorlatok után bizonyosra vehető. A budapesti hadtestparancsnok, Lobkovitz herceg van az elhunyt főherceg utódjává kizemelve. A tüzérségi főfelügyelőség ügyeit addig ideiglenesen Weigl altábornagy, a vartüzérség főfelügyelője vezeti. — Mint jól értesült körökből halljuk, a lovasági főfelügyelőségénél is személyváltkozás lesz; Gagern br. altábornagy ugyanis a tényleges

szolgálatától visszavonul s helyét Jon ö főherceg foglalja el; a most kreaandó lovasági főfelügyelőség adatlusárá pedig Siebert József, a 16. lovasandárt mostani parancsnoka fog kinevezetni.

Segítség a tűzkárosultaknak! Usztye árvamegyei községben nem rég óriási tűzvész elpusztította a templomot, plebániát, iskolát, községházát s a legtöbb lakóházat a takarmánnyal együtt. A kár 500.000 frt., 1100 ember hajléktalan. Armege alispánja most azon kérelemmel fordul az emberlathoz, segítsenek bármily csekély könyöradományokkal a szorensédesleneken. E célból lapunk szerkesztősége is elfogad könyöradományokat.

Liberális törvénytisztelőt. A Pesti Hirlap, Neues Pester Journal és Politisches Volksblatt című budapesti liberális lapok, melyek nekünk katolikusoknak mindig olyan keneteljes predikációkat tudtak tartani a törvény tisztelőtől, szent-István napján, a nemzet törvénybeiktatott ünnepén a vasárnap munkaszünetről szóló törvény ellenére megjelentek. E különös törvénytisztelőt a rendőrség a nevezett lapokat egyenkint 200 frtnyi bírsággal büntette meg.

Apró hírek. A budapesti asztalossegédek strájkja még egyre tart. — Mundy báró, a bécsi mentőgyesület megalapítója, tegnapelőtt Bécs mellett föbe lötte magát. Mundy 72 éves volt. — Crispio olasz miniszterelnökéről az a hír jrt a napokban, hogy megölték. E hir alaplatannak bizonyult. — Ujság adót akarnak behozni Oroszországban. Az adót a lapkiadók fizetnék. — A demografiai kongresszusra, mely a jövő hónap elején tartatik meg Budapesten, eddig 800-nál több szak előadást jelentettek be. — Keresztény archeológus kongresszus volt a napokban Spalatóban. — Dowet, a golyómentes páncél feltalálóját, Mannheimban löpőpróba alatt állítólag agyonlőtték.

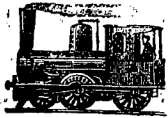
Egyházi szerek, műhimzések, templomi és egyesületi zászlók, miseruhák keresztuti- és oltárképek, csillárok, fehéreneműek, kegytárgyak képek és könyvek beszerzésére ajánljuk Szűcs és Társa, a bibornok-éresk és Magyarország hercegprímásának udvari szállítót. Budapest, IV. Kossuth-Lajos-utca. Árjegyzékeiket kívánatra bérmentve küldik.

Szerkesztői üzenetek.

Károlyváros iránt érdeklődő. Károlyvárosról minden valamire való konversations-lexikon adhat felvilágosítást. Különbben, ha idők engedi, a jövő hétben bővebbet. Kath. Hitv. Folyóirat. A cs. p. megindítottuk. Kérünk a ma jelzettkékből is egyet-egyet. Egyik már megvan. — Laudetur. Mire e lap kezénél lesz, már előszöböl is fogja tudni a tudnivalókat. A blattok félelmesen szaporodnak. — Clair V. urnak Bpsten. Legközelebb meg levél, addig is kérnök a K. M. árt. — Tóth Ödön urnak Vereben. Szives közleményét nem értékesíthejtük, mert nem vagyunk hívei a sovínizmusnak. — Várpalota. És a peremartoni dolog? — Fiume Bicske. Levél ment. — Arnof. Kérünk egy kis irást. — O-Kanisza, Cs. Bocskárat, de amit hangoztatunk. Az ön lapjai mindenkor rendszeren ell ettek expedálva. — Alcsuth. Tigrámó. Dolce farniente! És a tárcák?

Irodalom és Művészet.

Regények. Névnapi, születésnapi vagy egyéb alkalmakkor, kitűnő jutalmi ajándékkal szolgál a „Szeverin, Noricum apostola” e. katolikus regény. Fordította Forster János. 9 iv füzve, 50 kr. Kapható: A „Kath. Hitvéd. Folyóirat” szerkesztőségében Pozsony, Ferenciek. Ugyanott kaphatók még a következő regények: Antónia, vagyis a lyoni vértanu. 1891. 8 iv. Ára 45 kr. Kölve egész vászon 80 kr. Klodvig, vagy a kereszténység, győzelme Ariusz szellemón. 1892. 7 iv. Ára 70 kr.

NYÁRI

Vasuti új menetrend!

Érvényes 1894. évi június hó 1-étől.

Székesfehérvárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
Budapestre érkeznek 6 ó. 29 p.

Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkeznek 8 ó. 16 p.

Dél előtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
Budapestre érkeznek 10 ó. 9 p.

Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkeznek 4 ó. 31 p.

Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
Budapestre érkeznek 8 ó. 12 p. este.

Este 9 óra 21 perckor indul
Budapestre érkeznek 10 ó. 55 p. este

Budapestről Székesfehérvár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 9 ó. 16 p.

Dél előtt 11 ó. 50 p. vvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 3 ó. 16 p.

Délbe 2 ó. 25 p. indul vegyesvonat.
Székesfehérvárra érkeznek 4 ó. 27 p.

Üzlethelyiség változás!

A **Mödlingi** cipőgyár

fiók-raktára értesíti a n. é. közönséget,
hogy üzlethelyiségét

a „Magyar-Király“ átellenében
kigyó-utca 1. sz.

háza áthelyezte, hol úgy mint eddig
mindenféle férfi-, női- és gyermek-
cipők legjobb minőségben, gyári
áron kaphatók; a szabott ár minden
egyedipéldába belé van nyomva.

A további pártfogásért a n. é.
közönséget kérve, maradok kiváló
tisztelettel

A mödlingi cipőgyár főraktár
üzletvezetősége.

Árjegyzék.

Férfi-cipők . . . 2.90 3.30 3.50 4—6.50
Tiszticipők legjobb borjuborból 5 frt.
Sárga féldíó 4.60 5.50
Hegymászó 5.50 6.50
Női cipő 3.25 3.60 4—6 frt.
Gyermek cipők 20—24—25—37—1.40
1.60—1.90—3 frt.

Sárga cipő festékek minden
szinben itt kaphatók.

Délután 4 ó. 25 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 6 ó. 39 p.
Este 7 ó. 45 p. a gyorsvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 9 ó. 10 p.
Este 9 óra 25 perckor indul
Székesfehérvárra érkeznek 11 ó. 33 p. éj.
Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.
Kelenföldről Pécs felé reggel 8 ó. 30 p.

Siófokról Székesfehérvárra:

Este 8 óra 15 perckor indul
Székesfehérvárra érkeznek 9 ó. 16 p.

Székesfehérvárról Siófokra:

Este 6 óra 42 perckor indul
Siófokra érkeznek 7 óra 42 pere este

Székesfehérvárról Veszprém felé:

Dél előtt 9 óra 34 p. személyv. indul
Veszprémbe érkeznek 10 óra 59 p.

Kis-Czelbe érkeznek 1 óra 17 p.

Délután 1 óra 35 perckor indul
Veszprémbe érkeznek 3 ó. 40 p.

Kis-Czelbe érkeznek 6 ó. 36 p. este.

Este 9 óra 27 p. vegyesvonat indul
Veszprémbe érkeznek 11 ó. 0 p. éjjel.

Árleszállítás.

Legjobb minőségű

Pirszén, coaks

métermázsája, 1 frt 80 krért
kapható a „**Székesfehérvári légszuszvilágítási társulat**“-nál.

Székesfehérvár, 1894. augusztus hó 26.

Martonvásári kiállítás alkalmával bemutatott és
kitüntetett szabadalmazott

KAPÁK

megérkeztek. Kaphatók **Schlammadinger**
Alajos ur gépgyárában Budai-ut 29. szám, ki
a képviselőt át is vette Fehér-, Somogy-, Vesz-
prém-, Zala- és Tolnamegyékben.

10/4 NAGYSÁGU GYAPOT-TAKARÓ 2 FRT.

Miután a nagyérdemű helyb. és vidéki közönség naponként
tömegesebb látogatásokkal megtisztelt, kötelességemnek tartottam áru-
házamat és készletemet ismételve megnagyobbítani. Ma azon kellemes
helyzetbe vagyok, hogy bevásárlásomat készpénz fizetés mellett esz-
közlöm, így meglepő választékot nyujtok a legolcsóbb árak mellett,
a legdivatosabb női-dívatkelmék- legújabb szabásu női- és gyermek-
kabátok- és gallérokából. Leghirnevesebb vászon gyárostól bizományi
raktárt kaptam, e folytán gyári árjegyzés szerint bocsátok áruba
valádi rumbergeri creasz, asztal és kávé készleteket.

A nagyérd, közönség további kegyes pártfogását kérve

Deutsch Manó és Fia

divatáruhaza

Székesfehérvárott.

A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

JÓ MINŐSÉGŰ MADRAC 4 FRT.

ÉRTŐLTÖRTRE VALÓ ÖSI GYAPUENKE 3 FRTÓL FELÉBB.

Olcso árak!

GERENDAI GYULA
SZÉKESFEJÉRVÁR
KOSSUTH-UTCA SAROK.

Iskola évadra ajánlja jól felszerelt raktárát **gyermek fehérneműekben**, — **harisnyák, sebkendő- és nyakkendők**. Legjobb minőségű **vászon-árak**, ugyszintén **férfi- és női fehérneműk** a legjobb anyagból, nagyraktár kézimunkákban és kézimunka anyagokból szabott árakon.

Olcso árak!

HOLCZHAUSER ANTAL ÉS FIA
* BÁDOGOS és LAKATOS ÜZLETE *
SZÉKESFEJÉRVÁR, VÖRÖSMARTY-TÉR 4.

Tisztelettel hozzuk a n. é. közönség szives tudomására, hogy üzletünket megnagyobbítottuk. Vörösmarty-tér 4. számú házba helyeztük át, hol készítünk minden néven nevezendő

bádogos-, palafedő- és lakatosmunkákat,

u. m.: új tetőfedéseket, réz-, horgany- és festett vaslemezből, ugyszintén angol, francia, rajnai, morva és sziléziai palával. Kész tetőablakokból raktárt tartunk. — Készítünk konyha-berendezéseket, fürdő- és illó-kádakat, fürdőberendezéseket, zuhanyokat (tus) a legszebb kivitelben, angol árnyékszékeket, vízvezetéket, kertészethez kannákat, fecskendőket. Szállítható szabadalmazott tejes-kannákat mindenféle nagyságban. Szabadalmazott tejes kannáink a martonvásári kiállításon **diszoklevéllel** lettek kintintetve. Elvállalunk mindennemű réz-, préselt, kovácsozott vasedény cinezéseket. **Lakatos-munkákból** elvállalunk mindennemű épület-vasalást, villámhárítót, kert-, lépcső- és sirrácsozatot. Takaréktűzhelyeket mindenféle nagyságban. Kályha berendezéseket, ugyszintén villanyos csengő bevezetéseket és mindennemű gép-javítást. Javítások pontosan és gyorsan eszközöltetnek. A kegyes pártfogásért esedeztünk. Illő tisztelettel

Holczhauser Antal és Fia.

TUDÓSÍTÁS!

A

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

szerkesztősége, kiadóhivatala és

KÖNYVNYOMDÁJA

SZÉKESFEJÉRVÁR

SZENT-ISTVÁN-TÉR 1-SŐ SZÁM,

A FŐTEMPLOM MELLETT.

Hirdetések a lap részére, valamint mindennemű

könyvnyomdai munkák

fölvétetnek és igen olcsó áron tisztán készítettnek.